

Čudež industrije za štikanje

Veletini poletni štof z bogato židano štikarjijo.

Kompletno za eno bluza samo K 1'95.

Krasno lepo! Zadnja novost!

Par sto tucatov teh krasno lepih, bogato z žido štikanih štofastihih bluz v nežnih lepih barvah, kakor belo, creme, rosa, svilloplavo, srednje-plavo, modno-lila, rdeče, zeleno, drap, temno-plavo, sploh v vsaki eksistujoči barvi, prevzeli smo od neke razpuščene švicarske štikarijske tvornice in zamoremo te krasne bluze po en gros-prodaji velikih množic za to smešno ceno razprodati. — Te bluze so trikratno svote vredne. — Pri najmanjšem nakupu 3 kosov tudi v različnih barvah po želji per kos K 1'95. Pri nakupu 6 kosov starejše vsi skupaj le K 11.— in se poleg tega hini jahot iz tipk zastojni priloži.

Edina razprodaja po pevzetju:

M. Swoboda, Dunaj, III/2, Hiebgasse 13—114.

90. občni zbor c. k. kmetijske družbe za Štajersko.

Letošnji občni zbor vršil se je dne 26. in 27. marca pod predsedstvom deželnega glavarja in družbenega predsednika grofa Edmunda Attems. Bil je v resnici lepo zastopstvo štajerskega kmetijstva. Prišlo je več kot 300 delegatov.

Poročilo o družbinem delovanju leta 1912 nam jasno kaže, kako zmiraj bolj in bolj narašča vsled naraščanja števila članov in podružnic družbini delokrog. Najbolj se izraža v računskem zaključku, glasom kterega je imela družba 2.561.604 K prometa. Ako pomislimo, da se nanaša po večini ta promet na subvencije države in dežele, ktere se morajo za vsako posamezno akcijo porazdeliti med mnoge prošnje v najrazličnejših oblikah; ako nadalje uvažujemo okolnost, da je dovolitev takih podpor odvisna od natanko predpisanih predpogojev, ki morajo biti izpolnjeni, predno se nakaže podpora, lahko si potem predočimo velikansko delo in trud, katero je imela centrala, predno se je dosegel v delovnem poročilu označeni uspeh.

Kakor že prejšnja leta, podaja nam tudi kakrat delovno poročilo v svojem uvodu pregled o najvažnejših agrarnih dogodljajih leta 1912 in o novih akcijah, ki jih je započela družba. Število priznanih filijalk se je pomnožilo v pretečenem letu in sicer za 2, tako da šteje družba 137 podružnic. Tem moramo prišteti še od občnega zbora potrjene filijalke in 2 nacionalni, ki se še snujeta; skupaj toraj 152. Na Gornjem Štajerskem jih imamo 30, na Srednjem Štajerskem 55 in na Spodnjem Štajerskem 57. Zvzemiši oni dve podružnici, ki še se snujeta, imajo podružnice 17.246 udov.

Od mnogobrojnih družbinih akcij omenjamo lasti akcijo za pridelovanje krme in razne redbe za pospeševanje živinoreje. Leta 1912 je dalo deteljnega in travinaga semenja za plovnično ceno v 101 podružnici 474 kmetovalcem v skupnem znesku 26 740 K za veliko ovrsje 515 oralov. Veliko dela in posla je dala centralnemu odboru govedorejska akcija, ker se leta 1912 moralo vršiti 18 govedorejskih gledovanj, ki so se opustila leta 1911 vsled nuge na gobcu in parkljih. Mnogo dela so dali centralni tudi mnogobrojni prošnjiki za plemensko vino. Vršilo se je 36 ogledovanj živine, naku- lo 285 subvencijskih bikov in 99 subvencijskih ovac, ktere je bilo treba razdeliti posameznim krajem. Glede pospeševanja svinjereje pa ome- ni, da se je razdelilo 377 merjasev-plemenjakov vno tolikim prošnjikom. Na Gornje Štajersko dala družba 60, na Srednje Štajersko 224 na Spodnje Štajersko 89 plemenskih merjas- v. Tudi naredbe za pospeševanje ovčjereje se nožijo od leta do leta. Zanimanje za ovčjerejo ratno narašča v pokrajinah, ki so prviravne to panogo živinoreje. Družba je oddala 139 emenskih ovnov in 74 plemenskih ovac in cer 32/7 na Zgornje Štajersko, 37/47 na ednje Štajersko in 70/20 na Spodnje Štajersko celem 157 prošnjikom. Omeniti pa še moramo i tem, da se je oddalo v nekatere kraje tudi emenskih kozlov in plemenskih koz, nakuplje- a v sultevskih pokrajinah. Tudi perutninorejo podpirala družba s tem, da je oddajala rege- ratorje; razdelilo se je iz sredstev, ktera je ela družba na razpologo, v celem 309 ple-

menskih petelinov in 193 kokošij med kmeto- valce Zgornjega, Srednjega in Spodnjega Štajer- ja. Centralni odbor pa se bavi tudi z novimi akcijami, s kterimi bi se naj pospeševala de- želna kultura, n. pr. s poskusnim pridelovanjem krompirja, travinaga semenja in z uvedbo pri- delovanja sladkorne pese.

Podružnično delovanje gotovo zdatno pod- pira oddaja raznega orodja in strojev, koje dobe filijalke deloma brezplačno, deloma za polovično ceno. Oddalo se je vsega skupaj 161 komadov najrazličnejšega orodja in strojev, za kar je družbi trebalo 7.917 K subvencije.

Med „družbenimi zadevami“ je treba omeniti predlog podružnice za graško okolico, „naj se priredi o priliki graškega jezenskega zborovanja sestanek kmetovalcev“, kakor tudi predlog pod- družnice Sv. Juri ob Ščavnici „glede organiza- cije kmečkega stanu“. Večje število predlogov se je bavilo „s poukom“. Zlasti se morajo omeniti stremjenja v svrhu „razširjenja učnega načrta ljudskih šol v kmetijskem oziru“, uvedba „obligatnega kmetijskega nadaljevalnega pouka“, „povečanje družbenega glasila“, v katero se naj uvedejo posebni odstavki (koledarček za sadjerejo) in „znižanje kupnine za družbini koledar“, da bo se lažje spečal. V poglavju „živinorejske za- deve“ se mora omeniti željo, „naj se po okrajih uvede kontrola o mlečnosti“, kakor tudi usta- novi novo vzrejalšče za svinje za Vzhodno-Šta- jersko. Glede akcije „za zboljšanje hlevskih in gnojnih naprav“ se je javil predlog, naj se ta uredba razširi in čim najbolj olehkoci.

V poglavju „gozdarska vprašanja“ so se zopet oglasili člani z željo, „naj bi se pomno- žilo število drevesnic za gozdne sadike“, tako da bi imeli vsaj v vsakem okraju tako gozdno drevesnico. Zlasti so se na letošnji skupščini naglašala „vprašanja o sluzinčadi na deželi in o posredovanju dela“, stavilo se je tozadevno več predlogov, za ktere bo treba skrbnega in temeljitaga dela v centralnem odboru, da se ugoti važnosti predmeta. V predlogih „carinske in trgovinsko-politične narave“ se je zahtevalo, da se naj pri sklepanju novih carinskih in tr- govinskih pogodb v čim največji meri poskrbi za varstvo domačega kmetijstva. Pri posvetovanju tega vprašanja je prišlo do precej živahne de- bate, koje rezultat pa je bila želja, naj se soli- darično postopa za to pravično stvar. Tudi uvedba, „naj se postavnim potom uvede pozna- manje za umetna gnojila“ in stremjenja, „naj se zniža cena bencinu za motorne obrate“, je za naše kmetijstvo velike važnosti.

Glede živinozdravnštva so se tudi letos izrazile želje, naj se „pomnoži število živino- zdravnikov“ in „vzgojijo praktiki“. Precejšnje število predlogov obsega poglavje „narodno-go- spodarska in postavodajna vprašanja“. Omeniti je treba zahtevo, naj se upelje „zakon za varstvo polja“, „prevzem stroškov ljudske šole od strani države“, kakor tudi glede sankcioniranja postave o rešitvi lovskih rezervatov.

V poglavju „stavbinštvo“ se je zopet za- htevalo, naj se olehkocijo tozadevni postavn predpisi. Posebič moramo povdarjati, da so sedaj že v tretjič stavile podružnice predlog, „naj bi se uvedel zakon za omejitev pijačevanja“. V predlogih glede davčnih vprašanj se zlasti jemlje ozir na osebnodohodninski davek in se zahteva „čim le mogoče varstvo proti previsokemu ob- dačenju z različnimi naredbami“. Tudi zahteva, „naj se določijo v preprih le kmetijski izvedenci“, se mi zdi vredna, da jo posebič navajam, kakor tudi predlog, „naj se uvede zavarovanje proti požarju, toči in strelji, ali takozvano elementarno zavarovanje“.

Koncem občnega zbora so skupščinarji raz- pravljali o odlikovanju zaslužnih članov. Prvemu podpredsedniku družbe gospodu vitezju Henriku Plessingu se je priznalo o priliki odložitve tega mesta častno članstvo c. k. štajerske kmetijske družbe. Ob ti priliki se je v izbranih besedah spominjal ekselencija gospod predsednik zaslug, ki si jih je stekel zaradi svoje boleznii odstopivši vitez Plessing.

Zlato kolajno so dobili: centralni odbornik Adolf Czeicke, grajščak v Kalsdorfu pri Ilzu; tvorničar Anton Fürst v Kindbergu in deželni sadjarski in vinarški ravnatelj Anton Stiegler v Gradcu.

Srebrno kolajno so dobili: osrednji odbor-

nik Ignac Hirsch v Mürrzuschlagu; Alojz Walz, ravnatelj mestne kladnice v p., v Gradcu; Franc Meixner, podružnični načelnik in nadučitelj v Frohnleintnu, Jožef Fuchs, gostilničar in hišni posestnik v Liezenu; Ivan Katzianer, posestnik v Nestelbergu; Ferdinand Schreithofer, nadučitelj v Tillmitschu; dr. Janez Pfanner, zdravnik in posestnik v St. Mihaelu nad Leobnom; Franc Walter, posestnik v Kaiserbergu; Ferdinand Klemen, župan in hišni posestnik v Konjicah; Franc Osterberger, vinogradar in lastnik hotela v Ptuj; Klement Pürcher, kmetovalec v Esels- bachu št. 4 pri Osojah; Rihard pl. Rögner, po- družnični načelnik in grajščak v Kumbergu.

Bronasto kolajno so dobili: Ivan Gleichweit v Groß Wilfersdorfu; Ivan Urschler, posestnik v Walkersdorfu; Ivan Steinkellner, posestnik v Madsteinu; Jožef Prutti, posestnik v Leisiagu; Jožef Kollment, posestnik v Turnau; Ivan Pierer vulgo Heinzler v St. Ilju; Alex Pierer vulgo Schwarzbauer v Etmiblu; Karl Weinhandl, po- sestnik v Wiesenbachu; Franc Wissiak, posest- nik in mlinar v Roßhofu; Alojz Semlitsch star., posestnik v Absbergu; Jožef Habert vulgo Mo- rauer, posestnik v Rannachu; Jurij Habert, po- sestnik v Waldu; Jožef Streitmaier starejši, posestnik v Pfaffendorfu pri Kammern; Franc Mikl, posestnik in trgovec pri Sv. Marjeti; Pavel Esl, posestnik in gostilničar v Stadlu; Mihael Holzer, posestnik v Lichtenbachu pri Neubergu; Jurij Hasenhüttl vulgo Hasbauer, podružnični načelnik in posestnik v Wenisbachu; Kajetan Mirn stari, posestnik v Kafningu; Franc Steu- nitzer, posestnik v Gai; Ivan Eizenberger, po- družnični zapisnikar in obč. tajnik v Eisenerzu.

Diplomo častnega priznanja so dobili: Franc Winter, posestnik v Schirka; gospa Terezija Kupnik, posestnica v Podplatu; gospa Ana Ferschnig, posestnica in županova soproga v Rogatu; Emanuel Hardegg, tajnik okrajnega zastopa, podružnični zapisnikar v Leobnu; Jožef Eberhart, posestnik v Wiesenbachu; Henrik Scheider, posestnik v Wolkersdorfu; Anton Stix, posestnik v Hafningu; Ivan Kappaun, posestnik v Gai; Paul Kohut, živinozdravnik in hišni po- sestnik v Oberzeiringu; Franc Petz, posestnik v Habersdorfu.

(Po „Gosp. gl.“)

Št. VII. 16.694/13
484

RAZGLAS.

Za dne 1. julija 1913 pričenshi polletni tečaj na deželni podkvarski šoli v Gradcu se razdeli med pridne in revne podkvarske kovače 10 de- želnih štipendij à 100 K s prostim stanovanjem po razmerju prostora v zavodu, nadalje od raznih okrajnih zastopov darovane štipendije, ravnatoka à 100 kron.

Pogoji so:

Starost najmanje 18 let, zdravje in krepki telesni razvitek, domovinska pravica na Štajer- skem, dobra ljudsko-šolska izobrazba in najmanje 2 letna poraba kot podkvarski kovač.

Poleg tega se mora vsak prosilec potom reverza zavezati, da bode po absolviranju podu- nega tečaja podkvarsko obrt najmanje skozi 3 leta na Štajerskem oz. v okraju, od ka- terega je sprejel štipendij, kot mojster ali po- močnik izvrševal.

Prošnje je nasloviti na deželni odbor; priložiti jim je reverz, krstni in do- movinski list, učno pismo, zdravstvena in šolska spričevala, delavsko knjižico, spričevala o pre- moženju in pravnosti; vpsolati je prošnje najkasneje do 1. junija 1913 na di- rekccijo deželne podkvarske šole v Gradcu.

Taki podkvarski kovači, ki ne zahtevajo štipendije in se hočejo vedar udeležiti tečaja, naj se z dokazili glede starosti najmanje 18 let, 2 letni porabi kot kovaški pomočnik, dobri ljudsko-šolski izobrazbi, z učnim pismom in delavsko knjižico najkasneje v prvih 3 dneh tečaja pri voditelju zavoda oglasijo.

Gradec, 25. aprila 1913.

465

Od štajerskega deželnega odbora.